

Allmänna bestämmelser för uthyrning och montage av ställningar

ABSE 2002

Antagna av Ställningsentreprenörerna, STIB, och Sveriges Byggindustrier, BI.

TILLÄMPNING

Dessa bestämmelser är avsedda att tillämpas vid uthyrning av ställning då uthyraren även svarar för montage / nedmontage av ställningen.
Bestämmelserna gäller om inget annat avtalats.

Beställning av ställning bör ske minst 14 dagar före montagens påbörjande.

Anmärkning mot innehållet i beställningsbekräftelse, ordererkännande eller liknade handling bör ske omgående.

Beställaren skall fortlöpande under användningstiden kontrollera ställning enligt vad som anges i AFS 1990:12.

TILLSTÅND

Beställaren ansöker om och bekostar erforderliga tillstånd från myndigheter och andra.

Tillstånd skall föreligga innan arbetet beordrats påbörjat. Markhyra och övriga kostnader på grund av eller till följd av ställningsmontering bekostas av beställaren.

LEVERANSVILLKOR

Ingrepp: Ingrepp i ställningen får endast utföras av utbildad och kunnig personal för ställningsentreprenader och efter medgivande av uthyraren. Om så inte sker fräntar sig ställningsuthyraren allt ansvar.

Ändamål: Beställaren har inte rätt att använda ställningen till andra ändamål än vad som avtalats. Skulle beställaren använda ställningsdetaljer t ex till plank under bodar, till landgångar eller annat, återtages ej detta material. Det åligger beställaren att ersätta ej funktionsdugligt material med likvärdigt.

Intäckning: Ställning får inte intäckas om inte avtalet skriftligen innehåller uppgifter om rätt därtill.

Återlagning: Beställaren återlagar eller anvisar och tillhandahåller uthyraren rätt material för återlagning av infästningshålen till ställningen. Uthyraren svarar dock ej för eventuella avvikelser i färg eller struktur.

Hälsorisker: Det åligger beställaren att informera uthyraren om eventuella särskilda miljö- och hälsorisker vid ställningsarbeten.

Besök: Uthyraren förutsätts före avgivandet av anbud ha skaffat sig den kännedom om montageplatsen och andra förhållanden av betydelse som kan erhållas genom besök på platsen.

Skyltar: Uthyraren äger rätt, att utan kostnad, sätta upp egna skyltar på ställningen i syfte att uthyraren lätt skall kunna kontaktas vid befarad eller inträffad skada. Utformning och placering av skyltar skall om möjligt ske i samråd med beställaren.

Kostnadsreglering: Avviker förhållandena från vad som förutsätts enligt dessa bestämmelser har part rätt till kostnadsreglering.

Godkännande: Beställaren skall vid övertagande av ställningen avsyna och godkänna ställningen med hjälp av STIBs checklista "Ställningskontroll/Fakta om ställningen" före det att ställningen, eller del av denna, får användas. Godkännande inskränker inte uthyrarens ansvar för att ställningen överlämnas i avtalat skick.

PARTERNAS ÅLIGGANDEN I ÖVRIGT

Uthyraren svarar för:

att avtalad ställning tillhandahålls på avtalad plats och under avtalad tid, inklusive transport; montage / nedmontage;

att ställningen är i gott och ändamålsenligt skick och uppfyller av beställaren ställda krav;

att uppdraget utförs i enlighet med gällande författningar;.

att beställaren i god tid kallas till avsyning.

Beställaren svarar för:

att montageplatsen för ställning är åtkomlig, avröjd, grovplanerad, fri från is och snö samt att montageplatsen skall ha bärighet och vara avjämnad för den lastklass som ställningen är avsedd för, enligt AFS 1990:12. Eventuell avspärrning av arbetsområdet ombesörjs och bekostas av beställaren;

att erforderlig monterings- och upplagsplats finns i nära anslutning till montageplatsen;

att erforderlig transportväg med tillräcklig bärighet finns mellan monterings- och upplagsplats till montageplats;

att erforderlig elström, vatten samt godkända personalutrymmen tillhandahålls kostnadsfritt;

att på arbetsplats där fast kran, travers eller lastare finns och är tillgängliga, dessa tillhandahålls uthyraren kostnadsfritt;

att ställningen, innan den ställs till uthyrarens förfogande för nedmontering, är väl avstädad och rengjord från fast och löst avfall såsom sten, bruk o dyl. till det skick i vilket den tillhandahålls, med hänsyn tagen till normalt slitage. Det åligger därvid beställaren att bl. a rengöra ställningsdetaljer som kräver speciell rengöring efter en ställningsentreprenad ex vis vid fasadsprutning, gjutningsarbeten, arbeten i oljecisterner, lukt från processindustrierna, osv. om så ej kan ske åligger det beställaren att ersätta materialet med likvärdigt.

HYRESTIDEN

Hyrestiden räknas från den dag ställningen eller del av ställningen är godkänd. Om inte godkännande sker inom föreskriven tid på grund av beställarens underlåtenhet räknas hyrestiden från den dag godkännande rätteligen skulle ha skett. Ställningen anses återlämnad från den dag då den enligt besked från beställaren står till uthyrarens förfogande för nedmontering, dock ej tidigare än 5 arbetsdagar efter det att beställaren lämnat besked där-om.

BETALNING OCH PRESKRIPTION

Faktura skall betalas inom 30 dagar efter mottagandet.

Beställaren skall utöver avtalad ställningshyra utge mer-
värdeskatt enligt lag.

För uthyrarens fordringar avseende uthyrning av ställning till en entreprenad gäller en preskriptionstid om fyra månader räknat från entreprenadens godkännande. Uthyraren har dock rätt till betalning i den mån beställaren har rätt till betalning av sin beställare. Om uthyraren kan visa att han inte kände till eller borde känna till sin fordran, räknas preskriptionstiden från den tidpunkt då han först borde ha sådan vetskap. Preskriptionstiden skall dock aldrig vara längre än tio år. I övrigt gäller preskriptionslagen.

Ställningsuthyraren äger rätt att kräva säkerhet för ett belopp om 10 % av ställningshyran under hyrestiden. Säkerhet skall genast återlämnas sedan part fullgjort sina förpliktelser enligt avtalet.

ANSVAR VID FÖRSENING

Bedömer part att han kommer att bli försenad med avlämnande eller mottagande, skall han inom skälig tid underrätta motparten och därvid ange när avlämnande eller mottagande kan ske. Vill motparten inte godta förseningen skall han inom skälig tid efter aviseringen meddela den försenade parten detta; i annat fall får han inte häva avtalet om det fullgörs inom den tid som angetts.

Part har rätt till förlängning av leveranstiden om avtalets fullgörande hindras till följd av omständighet på motpartens sida eller till följd av omständighet utanför partens kontroll som han inte bort räkna med och vars följd han inte rimligen kunnat undanröja. För rätt till förlängning krävs att part utan dröjsmål underrättat motparten om att befrielsegrundande omständighet inträffat.

Kan avtalet inte fullgöras inom rimlig tid till följd av befrielsegrundande omständighet får part häva avtalet. Vid hävning enligt föregående mening får ytterligare påföljd göras gällande i förhållande till motparten endast om denne orsakat förseningen.

Om förseningsvite avtalats är part inte därutöver berättigad till skadestånd för förseningen.

SKADESTÅND / ANSVAR M M

Part är skyldig att ersätta motparten skada om han varit vårdslös eller försumlig. Uthyraren ansvarar för skada som beror på materialfel för vilket uthyraren är ansvarig. Ersättningsskyldigheten är begränsad till 15 % av ställningshyran. Denna begränsning gäller inte, om den ansvarige har försäkringsskydd till högre belopp. I sådant fall maximeras ersättningsskyldigheten till detta belopp jämte förekommande självrisk. Uthyraren är inte ansvarig för skadegörelse och brott som utförs från ställningen.

Uthyraren är i förhållande till beställaren ansvarig för dennes skadeståndsskyldighet gentemot tredje man till följd av ställningsentreprenaden.

Uthyraren är dock fri från skadeståndsskyldighet enligt föregående stycke, om han kan visa att han inte rimligen kunnat förebygga eller begränsa skadan.

Beställaren är i förhållande till uthyraren ansvarig för den skadeståndsskyldighet som uthyraren enligt miljöbalken har gentemot tredje man, om uthyraren kan visa att han rimligen inte kunnat förebygga eller begränsa skadan.

FÖRSÄKRING

Om annat inte avtalats beträffande uthyrarens försäkring gäller följande. Uthyraren skall under hyrestiden samt under den tid arbete med transport eller montage/nedmontage av ställning pågår, ha sedvanlig ansvarsförsäkring som omfattar skador till följd av att uthyraren brustit i fullgörandet av sitt åtagande. Försäkringsbeloppet skall vara lägst fem miljoner kronor och självrisken får vara högst ett prisbasbelopp. Uthyraren skall på begäran tillstålla beställaren bevis om att avtalad försäkring finns. Om uthyraren underlåter detta, får beställaren på uthyrarens bekostnad själv teckna försäkring som ger motsvarande försäkringsskydd. Vid skada åligger det uthyraren att utnyttja avtalad försäkring.

HÄVNING

Med de undantag som anges ovan under "ansvar vid försening", gäller följande beträffande parternas rätt att häva avtalet. Part får häva avtalet om motpartens inte fullgör sina förpliktelser enligt avtalet och trots tillsägelse inte vidtar rättelse, om avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för part och motparten insåg eller borde ha insett detta. Uppkommer skälig anledning att anta att part inte kommer att fullgöra en väsentlig del av avtalet, får motparten för sin del inställa fullgörelsen och hålla inne sin prestation samt kräva att godtagbar säkerhet ställs för avtalets rätta fullgörande. Om säkerhet inte ställs utan dröjsmål, får part som krävt säkerhet häva avtalet. Part får häva avtalet utan att först kräva säkerhet, om motparten försätts i konkurs eller annars till följd av obestånd inte kan förväntas fullgöra sina förpliktelser enligt avtalet. Häver part avtalet på grund av avtalsbrott från motparten, har han rätt till ersättning för den skada som uppkommer genom hävningen.